

PLZEŇ 1945

Dostal som pred časom mailom zaujímavý dokument.

1.čs.sbor v SSSR
Zvláštní oddíl
hlášení o situaci v Plzni.

O P I S !
SV, 17.V.1945. 2583

Skupina ZO byla za úkolem dne 16.V.1945 v Plzni.
Podáváme tímto hlášení o situaci ve městě.
Obyvatelstvo je rozhořčeno proti chování americké armády a úřadů. Němci /vojsko/ se volně pohybují, ne sice přímo ve městě, ale jsou koncentrováni na okraji lesů, kde není možná nějaká kontrola. Němečtí důstojníci se vozí v autech s americkými na výlety, taktéž vojsko je dopravováno auty. Němci před zraky Američanů ničí vozidla a všechny věci, které jsou pozůstatostí po německé armádě. Zatím co obyvatelstvo strádá, zajatci jsou velmi dobře zásobováni jídlem i cigaretami. Policejní ředitelství a Národní Výbor zatýkají lidi, Američané jim je vezmou a pustí domů. Na Němce a fašisty nesmí nikdo sáhnout, jinak Američané zakročují. V Plzni se nachází spousta t.zv. "špiček" /Němců, vlajkařů a fašistů/, kteří sami utekli k Američanům a jsou pod jejich ochranou. Informace podává policejní ředitelství v Plzni, Dr. Krbec. Obyvatelstvo hromadně žádá příchod "Svobodovy armády" nebo Rudé armády. Svým přesvědčením se nikdo netají.

Ze Škodovky byli propuštěni zaměstnanci a na jejich místo dosazeni kolaboranti. Fašisté a Vlajkaři opět dostávají kuráž a počínají vyhrožovat. Jakékoliv zákroky se strany policejních úřadů jsou znemožňovány. Amerických vlajek je vidět jen velmi málo, většinou jen ruské a naše.

Stokrát jsme byli prošeni: Prosíme, tlumočte někomu z vlády, aby konečně udělali pořádek, takto není možné žít a dívat se na to, co se zde děje. Nakonec, abychom se ještě těch Němců a fašistů báli. Vyřídte panu generálu Svobodovi, aby přišel do Plzně se svými chlapci, čekáme na něho, pomůžete nám udělat z Plzně zase starou českou Plzeň /a hlavně vyhnat Američany./

Velitel ZO
por. Kilián L. v.r.

Za správnost opisu
mjr. Reicin B.
[Signature]

Hlášení velitele zvláštního oddílu OBZ por. Ladislava Kiliána o situaci v Plzni, datované 17. května 1945. NA, f. 100/36

Sprvu som nevedel, čo s ním. Pripadal mi príliš zaujímavý, aby som ho len tak preposlal. Tak som ho odložil; veci sa niekedy vyskladajú samy.

V priebehu týždňa mi prišlo čosi, čo k dokumentu prilieha ako leginy na stehno.

Co se tajilo a o čem se nehovoří....? Konec války 1945 v Plzni...

30. 4. 1945 americké jednotky dosáhly Chebu, Aše, potom směřovaly do Stříbra, Klatov, Domažlic...

Pražské povstání proti německým okupantům 5. 5. 1945 působilo velmi rychle i mimo Prahu. Ve stejný den v Plzni české síly získaly silné pozice. Němečtí

starostové Wild a Sturm byli zajištěni našimi vlastenci. 6. 5. 1945 v 9 hodin ráno vstoupil do Plzně americký vojenský oddíl »B« 16. pancéřové divize pod velením plukovníka Nobleho. Ten měl nařizeno zastavit se na předměstí Plzně, ale vida příležitost, rozkázal svému oddílu, aby obsadil Plzeň. (Archiv JNV Plzeň, -7-1. plk. Noble).

Revoluční národní výbor v Plzni zveřejnil 6. 5. 1945 výzvu »Na pomoc bojující Praze«. Občané Plzně na výzvu reagovali bleskově. Velení USA bylo z české strany požádáno o zapůjčení automobilů pro přepravu dobrovolníků do Prahy a také o některé zbraně. Velení americké armády nejenže takovou žádost odmítlo, ale odjezd dobrovolníků na pomoc Praze zakázalo. Ukazovalo se, že zájmy USA jsou jiné než českých občanů - bojovníků proti německým okupantům. Počínání Američanů v Plzni bylo podivné a vedlo k narůstání pochybností, o co jim vlastně jde. Po příchodu vojenských jednotek USA do Plzně zrušilo jejich velení Revoluční národní výbor v Plzni. Občané Plzně velmi tvrdě tento čin kritizovali a neuznali jej. Američané museli nakonec ustoupit, ale jejich počínání se nezměnilo. Všimněme si některých kroků, které americké vojenské velení v Plzni nařídilo a realizovalo:

- Jen americký velitel má právo určovat strukturu města Plzně.
- Ulice musí být vyklizeny, obyvatelé mohou do ulic jen v rozsahu dvou hodin za den.
- Bylo zakázáno vydávat a rozšiřovat české noviny a české informační letáky.
- Američané plzeňským bojovníkům proti německému fašismu zabavili vysílačky, zbraně, fotoaparáty, a dokonce zabavili i zbraně československým důstojníkům a policistům.
- Veškerá písemná povolení, žádosti, stížnosti... prostě veškeré písemnosti musely být napsány v českém i anglickém jazyce.
- Americké velení neustále opakovalo a kontrolovalo své nařízení, že německým důstojníkům se nesmí nic stát, protože jsou pod americkou kontrolou.
- Občané Plzně se mohli vzdalovat z města jen do vzdálenosti šesti kilometrů...

Americké velení zakazovalo činnost Národních výborů jako orgánů nové lidové moci. To omezovalo naši suverenitu a poškozovalo plnění Košického vládního programu, který byl schválen 5. 4. 1945.

Americké pojetí svobody prozrazoval také politický obsah vyhlášky amerického velitelství ve Strakoniciích ze dne 9. 5. 1945 (č.j. 6684). Okresní hejtmani »budou provádět všechna nařízení amerického vojska a to do té doby, dokud nová česká vláda nebude uznána vládou USA...«. Přitom vláda ČSR byla v Košicích 5. 4. 1945 uznána všemi antifašistickými velmocemi a dalšími zeměmi.

Americké bombardování Plzně

Tento nepřátelský akt nesmí být nikdy zapomenut. Tak to diktují fakta a historická pravda. Americkému velkokapitálu šlo hlavně o zničení významného centra naší ekonomiky - Škodových závodů v Plzni a v dané oblasti.

Fašistické Německo v březnu 1939 tyto závody zabralo a využívalo je pro svůj válečný zbrojní program, a to až do konce války v roce 1945.

17. - 18. 4. 1945, čtrnáct dnů po přijetí Košického vládního programu,

americký velkokapitál, vojáci a zbrojaři vedení vztekem a nervozitou z toho, že uvedené centrum naší ekonomiky nebudou ovládat, přistoupili ke zničení závodů v Plzni. 25. 4. 1945 se uskutečnilo poslední masové bombardování Škodovky. Bylo to současně poslední bombardování v Evropě. 500 bombardérů USA svrhlo na uvedený závod 5000 tříštivých, fosforových a zápalných bomb. 29 objektů Škodovky bylo totálně zničeno, 21 těžce poškozeno... nebyl elektrický proud, komunikační a celková infrastruktura byla zničena. Americký zločin - bombardování Plzně - neměl žádný strategický význam z hlediska dokončování válečné porážky fašistického Německa. Byl to cílený nepřátelský záměr proti nové osvobozené Československé republice, proti její vládě a proti strategické orientaci na SSSR v poválečném období.

Američanům šlo o rozbití průmyslové a ekonomické základny ČSR. USA bombardovaly ještě Nové Zámky, Nitru, Pardubice, Zlín, ČKD-Praha 25. 3. 1945 a další místa. 17. 4. 1945 bombardovaly dělnické čtvrti Škvřňany a Karlov. Bylo zabito 624 Čechů, 453 jich bylo zraněno. Američané zničili 505 budov, seřaďovací nádraží a další objekty. Americký generál Patton, když si prohlížel ruiny Škodovky, prohlásil: »Dobrá práce, jsem spokojený!«

Tajemství čtvrté brány

V této části zničené Škodovky »pracovaly« dva týmy Američanů ze strategické rozvědky. Zajímaly je výrobní a technologické plány. Prototypy nových německých zbraní, které nebyly použity na frontách. Hledaly archiv závodu, ale ten byl zničen při americkém bombardování. Části archivu a plánů v některých výrobních nám však přesto Američané ukradli. Náhradní válečný německý archiv nových zbraní a komponentů se ale Američanům nepodařilo odcizit.

22. července 1945 se skupina Američanů převlečených do uniforem důstojníků československé armády zmocnila československých odborníků na odstředivé lití dělových hlavních a unesla je do Mnichova.

Americký lup ve Škodovce mohl být ještě větší. Naši vlastenci a nové bezpečnostní orgány ČSR tomu zabráňovali.

Pohled do jednoho policejního hlášení

Pod č.j. 400 pres./1945 bylo uváděno mj. toto: »Po obsazení Plzně americkou armádou vznikla řada nesnází, které se postupem času vyvinuly v problémy. Vojáci obsazují samovolně opuštěné byty bez ohledu na jejich zajištění, vnikají do nich i násilím... na otevřených táborech německého vojska v okolí Ejpovic naskýtá se týž obraz. Zde byly národnímu hospodářství způsobeny milionové škody, hlavně na motorových vozidlech, na kterých se přijela vzdát německá armáda, ustupující od Prahy. Američané velkou část vozidel zničili.«

A pokračuje se dále:

- U Ejpovic Američané zničili velké zásoby prádla a potravin.
- Za starou hrncírnou v Plzni do obrovské jámy svážela americká nákladní auta velké zásoby potravin, konzerv, nábytku... to polévali benzínem a zapalovali...
- V Chebu zničili Američané velké sklady látek, psacích strojů, radiopřijímačů, konzerv a automobilů...
- V Kraslicích zničili vojáci USA sklady hudebních nástrojů.
- Na zámku Pozorka u Kladrub bylo velké skladiště hlídáno československými

hlídkami. Američané hrozící zbraněmi naše hlídky vytlačili, skladiště polili benzínem a zapálili.

- Z Aše bylo do Mnichova uneseno pět odborníků na výrobu technického porcelánu.

- Z tachovského muzea zmizely cenné památky - olejomalby, staré zbraně vykládané stříbrem. S tím vším zmizel také major armády USA Hoover.

- Ve Stodě se americké vojenské velitelství zmocnilo násilím 40 vagonů látek, zabavených Němcům, tyto zásoby Američané spálili.

- Národní výbor v Chebu 14. 5. 1945 oznámil, že americké vojenské velitelství nařídilo odvézt 45 vagonů obilí do Německa...

Fakta a některé údaje jsou použity z textů K. Bartošky a K. Pichlíka »Pokus o hospodářskou kolonizaci ČSR«, Praha 1969, str 11 a další.

Připravil J. GROUŠL

Takto je to už zrelé na distribúciu.

V.